

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ, Μάρκου Ἐφέσου τοῦ Εὐγενικοῦ Λύσεις ἀποριῶν τῆς θείας Γραφῆς, Ἀνάτυπον τοῦ ΛΖ' τόμ. τῆς Ἐπετηρίδος τῆς Ἐταιρείας Βυζαντινῶν σπουδῶν σελ. 343—364, Ἀθήναι 1970.

Ἡ παροῦσα ἐργασία παρουσιάζει τρία νέα ἔργα, τὸ πρῶτον νῦν ἐκτυπούμενα, τοῦ Μάρκου Εὐγενικοῦ. Ἡ ἔκδοσις στηρίζεται εἰς 4 χφφ. περιέχοντα καὶ τὰ τρία ἔργα καὶ εἰς τὸν κώδικα Μ περιέχοντα μόνον τὸ γ' ἔργον. Δὲν ἠδυνήθη ὁ σ. νὰ χρησιμοποίησιν δύο ἄλλους κώδικας περιέχοντας τὸ β' ἔργον καὶ ἕτερον περιέχοντα τμήμα τοῦ α'. Νομίζομεν ὅτι διὰ τῶν χρησιμοποιηθέντων κωδίκων ἡ ἀπόδοσις τοῦ κειμένου εἶναι ἱκανοποιητικὴ. Ὁ σ. πρόεβη εἰς τὴν ἔκδοσιν διὰ νὰ δοθῇ πληρεστέρα εἰκὼν τῆς μορφώσεως τοῦ Μάρκου Εὐγενικοῦ, ἐπειδὴ τὰ διασωθέντα ἔργα του ὄντα κυρίως χαρακτῆρος ἀντιρρητικοῦ τῆς Ἐνώσεως ἔδιδον μονομερῆ στοιχεῖα. Τὰ 3 νέα ἔργα του ἠθικο-φιλοσοφικοῦ χαρακτῆρος ἀφοροῦν εἰς ἐπεξηγήσιν ὠρισμένων ἀποριῶν γεννωμένων εἰς τὸν ἀναγνώστην τῆς Ἀγ. Γραφῆς. Αἱ ἐρμηνεῖαι τοῦ Μάρκου ὑπὸ τύπον «λύσεως ἀποριῶν» δεικνύουν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν του καὶ τὴν εὐρύτητα ἀντιλήψεως, τὴν διακρίνουσαν ὅλους τοὺς Πατέρας.

Ὁ συγγραφεὺς ἐξέδωκε τὸ κείμενον μὲ ἐπιμέλειαν, ὡς δεικνύει τὸ λεπτομερὲς αὐτοῦ κριτικὸν ὑπόμνημα ἀνεῦρε πάντα τὰ χωρία τῶν Ἀγ. Γραφῶν ἢ ἄλλων πηγῶν πρὸς τὰ ὁποῖα εἶναι σχετικαὶ αἱ περικοπαὶ τοῦ ἐκδιδομένου κειμένου, ὡς δεικνύει τὸ παρατιθέμενον εἰδικὸν ὑποσελίδιον ὑπόμνημα καὶ εἰς ἕτερον ἐκτενέστερον ὑποσελίδιον ὑπόμνημα ἀναφέρει εἰδικώτερον τὰς ἐρμηνείας ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων ἐπὶ ὠρισμένων ἐρμηνειῶν τοῦ Μάρκου.

Εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ὁ σ. προσδιορίζει τὸν χρόνον τῆς συγγραφῆς τῶν 3 ἔργων ἐξ ἐμμέσων τεκμηρίων κατὰ τρόπον πιθανόν καὶ ἐκθέτει τὰ τῆς χειρογράφου παραδόσεως αὐτῶν. Ἡ πλουσία βιβλιογραφία προδίδει τὴν ἐνημερότητα τοῦ συγγραφέως πρὸς τὸ θέμα του, ἡ δὲ ὅλη δὲ ἐργασία τοῦ νέου φιλολόγου τούτου προδίδουσα καὶ ἱκανὴν κατάρτισιν καὶ ὠριμότητα συγγραφικὴν παρέχει πολλὴν ἱκανοποίησιν, ὅτι νέον ἐλπιδοφόρον στέλεχος τοῦ Ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ Σώματος εἰσέρχεται εἰς τὸν στίβον τῆς ἐνεργοῦ φιλολογικῆς ἐρεῦνης.

Π. Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ

* *

ΒΑΣ. Δ. ΦΟΡΗ, Μεσαιωνικὰ στερητικὰ ἐπίθετα, ἀνάτυπον ἐκ τοῦ δημοσιεύματος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης «Βυζαντινά» τόμος 3., Θεσσαλονίκη 1971, σελ. 343—365.

Ἡ μελέτη ἀναφέρεται εἰς τὸ «Λεξικὸν τῆς μεσαιωνικῆς δημώδους γραμματικῆς 1100—1669», οὗτινος ἐξεδόθη καὶ Β' τόμος, εἰδικώτερον δὲ εἰς τὸν σηματοματισμὸν ἐνίων στερητικῶν ἐπιθέτων, συνθέτων ἐκ τοῦ στερητικοῦ α- καὶ ἀν-